

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით

25
თბილისი

დეკემბერი,

2019

წელი

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
პალატა
მოსამართლე მერაბ ჯორბენაძე

სხდომის სახე – ზეპირი მოსმენის გარეშე.

გამართლებული: ხ--- ს-----ი, საქართველოს მოქალაქე, დაბადების
თარიღი: 1-----, პ/ნ 5-----, ნასამართლობის არმქონე,
რეგისტრაციის მისამართი: გ-----ი, ფაქტობრივი
საცხოვრებელი ადგილი: ქ. გ-----.

კვალიფიკაცია წარდგენილი ბრალდების მიხედვით:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი
ნაწილი.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,151-ე მუხლის პირველი
ნაწილი.

აღწერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

მხარეთა პოზიციები:

გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის განაჩენი,
სააპელაციო წესით გაასაჩივრა, სახელმწიფო ბრალმდებელმა, გორის
რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ნათია კიკალიამ, რომელმაც
წარმოდგენილი სააპელაციო საჩივრით მოითხოვა, გორის რაიონული
სასამართლოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის განაჩენის გაუქმება და
გამართლებულ ხ--- ს-----ის დამნაშავედ ცნობა, საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და საქართველოს

სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,151-ე მუხლის პირველი ნაწილით. აპელანტს მიაჩნია, რომ გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის განაჩენი არის უკანონო და დაუსაბუთებელი, ვინაიდან ხ---- ს-----ის მიმართ ბრალად შერაცხული ქმედება გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დადასტურდა პირველი ინსტანციის სასამართლოში ბრალდების მხარის მიერ წარდგენილი ურთიერთშეთანხმებული, უტყუარი, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებებით. კერძოდ: დ----- გ-----თან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმით და ფოტოცხრილით, მოწმეების ე----- კ-----ის და ლ----- ა-----ის ჩვენებებით, ხ---- ს-----ის დაკავების ოქმით, ზეპირი შეტყობინების ოქმით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით, სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით და სხვა მტკიცებულებებით. მათ შორის დაზარალებულთან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი არის პირდაპირი მტკიცებულება, რომელიც სასამართლომ შეიძლება გამოიყენოს გამამართლებელი ან გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისას და მასზე არ ვრცელდება საქართველოს სსსკ-ის 247-ე მუხლით გათვალისწინებული შეზღუდვა, საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ 561აპ-15 საქმეზე მიუთითა რომ, ის არის ქმედების ჩადენის ვითარების აღდგენა და ჩვენებად ვერ იქნება მიჩნეული. შესაბამისად, აპელანტი ითხოვს გაუქმდეს გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის განაჩენი, ხ---- ს-----ი დამნაშავედ იქნას ცნობილი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,151-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და დაენიშნოს შესაბამისი სასჯელი.

ბრალდების მხარის სააპელაციო საჩივარზე, დაცვის მხარეს შესაგებელი არ წარმოუდგენია.

წარდგენილი ბრალდება:

პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით, **ხ---- ს-----ს**, წარედგინა ბრალდება, რომ მან ჩაიდინა ოჯახში ძალადობა, ე.ი. ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი. მანვე, ჩაიდინა - მუქარა, ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2019 წლის 20 იანვარს, შუადღით, ქ. გ-----ში მდებარე

თავისი საცხოვრებელი სახლის ეზოში, შელაპარაკების გამო მთვრალმა ხ--- ს-----მა დედას - დ----- გ-----ს ხის ჯოხი ორჯერ დაარტყა ტანის არეში, რის გამოც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი;

2019 წლის წლის 23 იანვარს, აღნიშნული სახლის ეზოში, შელაპარაკების გამო ხ--- ს-----ი დედას დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობით, რის გამოც ამ უკანასკნელს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

სასამართლომ დაადგინა:

ბრალდების მხარის მიერ ვერ იქნა წარმოდგენილი ერთმანეთთან შეთანხმებულ აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით დაადასტურებდა ხ--- ს-----ის ბრალეულობას, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში.

ქმედების სამართლებრივი აღწერა:

პირველი ინსტანციის სასამართლოში გამოკვლეული მტკიცებულებებით დადგენილი იქნა შემდეგი:

სასამართლო სხდომაზე დაზარალებულმა დ----- გ-----მა ისარგებლა საქართველოს სსსკ-ის 49-ე მუხლის პირველი ნაწილის "დ" ქვეპუნქტით გათვალისწინებული უფლებით და მისი ახლო ნათესავის (შვილის) წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე განაცხადა უარი.

მოწმეებმა - გ----- ზ-----მ, თ-----მა, ა-----ა, ე-----კ-----მა და ლ----- ა-----ემ დაადასტურეს საგამოძიებო და საპროცესო მოქმედებებში მათი მონაწილეობა და ამ მოქმედებების სისწორე.

სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზის 2019 წლის 24 იანვრის დასკვნის შესაბამისად, დაზარალებულ დ----- გ-----ს სხეულზე, ტანსაცმლით დაუფარავ მიდამოში, მექანიკურ დაზიანებათა რაიმე ობიექტური ნიშნები არ აღენიშნება.

ხ--- ს-----მა უარყო ბრალად შერაცხული ქმედებების ჩადენა.

ბრალდებულის დაკავების და პირადი ჩხრეკის ოქმის თანახმად, ხ--- ს-----ი დაკავებული იქნა 2019 წლის 24 იანვარს 13:00 საათზე, მშვიდ ვითარებაში, ქ. გ-----ში, თავისივე საცხოვრებელი სახლის ეზოში.

საპროცესო ნორმათა დაცულობა:

სააპელაციო პალატამ, შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენი და მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ყოველმხრივ და ობიექტურად შემოწმდა მხარეთა მიერ შეკრებილი და წარმოდგენილი მტკიცებულებები, შეფასდა თითოეული მათგანი, საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობის და უტყუარობის თვალსაზრისით, ანალიზი გაუკეთდა მათ, მოხდა მათი ერთმანეთთან შეჯერება. განაჩენში ჩამოყალიბებული სასამართლო დასკვნები შეესაბამება საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. სასამართლოს მიერ დადგენილია ყველა ფაქტობრივი გარემოება, რაც საჭიროა დასაბუთებული განაჩენის გამოსატანად.

სამართლებრივი შეფასება:

სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ, საქართველოს სსსკ-ის 297-ე მუხლის მოთხოვნათა ფარგლებში, შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენი და მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ყოველმხრივ და ობიექტურად შემოწმდა მხარეთა მიერ შეკრებილი და წარმოდგენილი მტკიცებულებები, ანალიზი გაუკეთდა მათ, მოხდა მათი ერთმანეთთან შეჯერება. განაჩენში ჩამოყალიბებული სასამართლო დასკვნები შეესაბამება საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს. სასამართლოს მიერ დადგენილია ყველა ფაქტობრივი გარემოება, რაც საჭიროა დასაბუთებული, კანონიერი და სამართლიანი განაჩენის გამოსატანად. შესაბამისად, პალატა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სახელმწიფო ბრალმდებლის სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი ხ---ს-----ის მიმართ, უცვლელად უნდა დარჩეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

პალატა განმარტავს, რომ საქმის არსებითი განხილვა მიმდინარეობს იმ ბრალდების ფორმულირების ფარგლებში, რაც სახელმწიფო ბრალმდებელმა გამოძიების ეტაპზე დადგენილად მიიჩნია, ხოლო სააპელაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. იმავდროულად, სააპელაციო პალატა ყურადღებას მიაპყრობს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს რიგ გადაწყვეტილებებზე, რომლებშიც ევროპული სასამართლოს მიერ განმარტებულია, „არ არის სავალდებულო, სასამართლოს გადაწყვეტილება მხარეების მიერ წამოჭრილ ყველა არგუმენტს სცემდეს დეტალურ პასუხს“ (იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე *Suominen v. Finland*, 24/07/2003; № 37801/97; §34; ასევე *Van de Hurk v. the Netherlands*, №16034/90; 19/04/1994; §61). მთავარია, ეროვნულმა სასამართლოებმა ნათლად

დაასახელონ თავისი მსჯელობის განმაპირობებელი ასპექტები, განსაკუთრებით კი ისეთები, რომლებიც გადამწყვეტი მნიშვნელობის იყო გადაწყვეტილების მიღების პროცესში (იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე *Georgiadis v. Greece*, № 21522/93; 29/05/1997; §43).

სააპელაციო პალატა ასევე აღნიშნავს, რომ დასაბუთებული გადაწყვეტილების უფლება არ მოითხოვს მხარეების მიერ მითითებულ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას. აღნიშნული უფლება ზედა ინსტანციის სასამართლოებს საშუალებას აძლევს, დაეთანხმონ ქვედა ინსტანციის სასამართლოს დასაბუთებას, საფუძვლების გამეორების გარეშე (იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილება საქმეზე *Hirvisaari v. Finland*, პარ. 30).

ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ყოველი ბრალდებული უდანაშაულოდ მიიჩნევა, ვიდრე მისი ბრალეულობა არ დამტკიცდება კანონის შესაბამისად. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მტკიცების სტანდარტად განიხილავს გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს და განმარტავს, რომ ასეთი მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ნათელი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარწყლებელი ვარაუდების ერთობლიობიდან (იხ. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე: „ელ-მასრი ყოფილი იუგოსლავიის რესპუბლიკა მაკედონიის წინააღმდეგ“ (*El-Masri v The Former Yugoslav Republic of Macedonia*) [დიდი პალატა], №39630/09, პარაგრ. 151, 13.12.2012, „ჰასანი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ“ (*Hassan v The UK*) [დიდი პალატა], №29750/09, პარაგრ.48, 16.09.2014).

სააპელაციო პალატა ასევე აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არავინ არ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა. ბრალდების მტკიცების ტვირთი ეკისრება ბრალმდებელს. ამასთან, მტკიცების ტვირთის ბრალდების მხარეზე დაკისრება, როგორც შიდასამართლებრივი, ისე საერთაშორისო სამართლით აღიარებული სტანდარტია. ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სასამართლომ არაერთ საქმეში განმარტა, რომ ბრალდებამ „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ სტანდარტით უნდა დაასაბუთოს პირის ბრალეულობა და ასევე, უნდა დააკმაყოფილოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობის ძირითადი პრინციპი - *in dubio pro reo*, რაც იმას გულისხმობს, რომ არ შეიძლება სასამართლომ პირი ცნოს

დამნაშავედ, თუ მის ბრალეულობაში ეჭვის შეტანაა შესაძლებელი. (ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 1988 წლის 6 დეკემბრის გადაწყვეტილება საქმეზე Barberà, Messegué, Jabardo v. Spain, პუნქტი 76-77, აგრეთვე, გადაწყვეტილება საქმეებზე - Lavents v. Latvia, პარ. 125 და Melich and Beck v. Czech Republic, პარ. 49).

საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, „დადგენილება ბრალდებულის სახით პირის პასუხისგებაში მიცემის შესახებ უნდა ემყარებოდეს დასაბუთებულ ვარაუდს, ხოლო გამამტყუნებელი განაჩენი – უტყუარ მტკიცებულებებს. ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც ვერ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ.“. საქართველოს კონსტიტუციის 62-ე მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად, „სამართალწარმოება ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე“. აღნიშნული კონსტიტუციური დებულებები წარმოადგენს სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთ საფუძველს, განამტკიცებენ უდანაშაულო პირის მსჯავრდების თავიდან აცილების მნიშვნელოვან, საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპს - „in dubio pro reo“, რომლის თანახმად, დაუშვებელია პირის მსჯავრდება საეჭვო ხასიათის მტკიცებულებების საფუძველზე და, ამდენად, სისხლისსამართლებრივი დევნის პროცესში ადამიანის უფლებების დაცვის მნიშვნელოვან გარანტიას ქმნის. გარდა აღნიშნულისა, მტკიცებულებათა უტყუარობის კონსტიტუციური სტანდარტი მოიცავს არა მხოლოდ საეჭვო მტკიცებულების დაუშვებლობის მითითებას, არამედ ასევე მოთხოვნას, რომ საქმისათვის მნიშვნელოვანი ფაქტისა თუ გარემოების დადასტურება მხოლოდ სანდო წყაროდან მიღებული და ჯეროვნად შემოწმებული ინფორმაციის საფუძველზე მოხდეს. მტკიცებულების წარდგენის მიზანს საქმისათვის რელევანტური ფაქტებისა და გარემოებების დადასტურება წარმოადგენს, რაც საბოლოო ჯამში პირის ბრალეულობაზე მიუთითებს.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-5 მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, „მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, რომელიც არ დადასტურდება კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ“. ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“, ხოლო ამავე კოდექსის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, „არ შეიძლება

გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი“.

პალატა განმარტავს, რომ კანონმდებლის მიერ საქართველოს სსკ-ის 126¹ მუხლით კრიმინალიზებულია ოჯახური ძალადობა - ოჯახის ერთი წევრის მიერ მეორის მიმართ ძალადობა, სისტემატური შეურაცხყოფა, შანტაჟი, დამცირება, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკივილი ან ტანჯვა და რასაც არ მოჰყოლია ამ კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედეგი. განსახილველი დანაშაულისგან სისხლისსამართლებრივი დაცვის ობიექტია ადამიანის (ოჯახის წევრის) ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობა. დანაშაული გამოიხატება: ა) ძალადობაში; ბ) სისტემატურ შეურაცხყოფაში, შანტაჟსა და დამცირებაში. ოჯახში ძალადობა (სსკ-ს 126¹ მუხლი) შედეგიანი დელიქტია და მისი შემადგენლობისთვის აუცილებელია, რომ სუბიექტის ქმედებით დაზარალებულმა განიცადოს ფიზიკური ტკივილი ან ტანჯვა, ამასთან, ამ ქმედებამ არ უნდა გამოიწვიოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლით გათვალისწინებული მძიმე შედეგი.

საქართველოს სსკ-ის 151-ე მუხლით კრიმინალიზებულია მუქარა - ქონების განადგურების მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. განსახილველი დანაშაულისგან სისხლისსამართლებრივი დაცვის ობიექტია ადამიანის ფსიქიკური ხელშეუხებლობა, მისი სიმშვიდე და მყუდრო გარემოში ცხოვრების უფლება. დანაშაული გამოიხატება მოქმედებაში, სიცოცხლის მოსპობის, ჯანმრთელობის დაზიანების ან ქონების განადგურების მუქარაში. დანაშაულის შემადგენლობისთვის აუცილებელია, არა მარტო მუქარის განხორციელება, არამედ ისიც, რომ ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდეს მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹ მუხლის შენიშვნის თანახმად, ოჯახის წევრად ითვლება: დედა, მამა, პაპა, ბებია, მეუღლე, შვილი (გერი), ნაშვილები, მინდობით აღსაზრდელი, მშვილებელი, მშვილებლის მეუღლე, მინდობით აღმზრდელი (დედობილი, მამობილი), შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლის მშობელი, სიძე, რძალი, ყოფილი მეუღლე, არარეგისტრირებულ ქორწინებაში მყოფი პირი და მისი ოჯახის წევრი, მეურვე, მზრუნველი, მხარდამჭერი, აგრეთვე ნებისმიერი სხვა პირები, რომლებიც მუდმივად ეწევიან ან ეწეოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლის მე-20 ნაწილის თანახმად, პირი მოწმის სტატუსსა და უფლება-მოვალეობებს იძენს

მხოლოდ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის თაობაზე გაფრთხილებისა და ფიცის დადების შემდეგ. ამასთან, სასამართლო იზიარებს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიდგომას, რომლის თანახმად, სამართლიანი სასამართლოს იდეისა და შეჯიბრებითი პროცესიდან გამომდინარე, მეტი წონა სასამართლო სხდომაზე მიცემულ მოწმის ჩვენებას უნდა მიენიჭოს (Huseyn and Others v. Azerbaijan, №35485/05, 45553/05, 35680/05, 36085/05, 26/07/2011, §211), ვინაიდან, სწორედ სასამართლო სხდომა წარმოადგენს ადგილს, სადაც თავად დაცვის მხარეს აქვს შესაძლებლობა მოწმის ჩვენების სისწორე და სანდოობა შეამოწმოს (Seton v. The United Kingdom, №55287/10, 31/).

სააპელაციო პალატა, პირველი ინსტანციის სასამართლო სხდომაზე მხარეთა მიერ წარმოდგენილი და გამოკვლეული მტკიცებულებების ანალიზის საფუძველზე, სრულად ეთანხმება პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენის მსჯელობას, რომ სახელმწიფო ბრალდებას არ წარმოუდგენია საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა დაადასტურებდა, რომ **ხ--- ს-----ის** მიერ 2019 წლის 20 იანვარს, ადგილი ჰქონდა დ----- გ-----ის მიმართ ძალადობას, რის გამოც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკივილი, ხოლო 2019 წლის წლის 23 იანვარს, **ხ--- ს-----ი**, დ----- გ-----ს დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობით, რის გამოც ამ უკანასკნელს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

აპელანტის პოზიციას, რომ დ----- გ-----თან ჩატარებული საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი და ფოტოცხრილი, მოწმეების ე----- კ-----ის და ლ----- ა-----ის ჩვენებები, **ხ--- ს-----ის** დაკავების ოქმი, ზეპირი შეტყობინების ოქმი, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი, სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნა ადასტურებს **ხ--- ს-----ის** მიერ, ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენას, სააპელაციო პალატა ვერ გაიზიარებს, ვინაიდან მათი უმეტესობა არ შეიცავს დანაშაულის თაობაზე ირიბ ინფორმაციასაც კი. კერძოდ: ბრალდებულის დაკავების ოქმის მიხედვით, **ხ--- ს-----ის**ათვის არ წაუსწრიათ რაიმე დანაშაულის ჩადენისას და დაკავება მოხდა 2019 წლის 24 იანვარს, ბრალდებით დადგენილად მიჩნეული ქმედების მეორე დღეს, მშვიდ ვითარებაში. მოწმეები ე----- კ-----ი და ლ----- ა-----ე მონაწილეობდნენ **ხ--- ს-----ის** დაკავებაში და ინფორმაციას აწვდიან სასამართლოს მხოლოდ დაკავების ფაქტზე. სამედიცინო ექსპერტიზის დასკვნით, დაზარალებულ დ----- გ-----ს სხეულზე, ტანსაცმლით დაუფარავ მიდამოში, მექანიკურ დაზიანებათა რაიმე ობიექტური ნიშნები არ აღენიშნება. შემთხვევის

ადგილის დათვალიერებისას კი, რაიმე კვალი ან ნივთი (მათ შორის ჯოხი), რაც შესაძლოა წარდგენილ ბრალდებასთან ყოფილიყო კავშირში არ ყოფილა ამოღებული.

რაც შეეხება საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმს, სააპელაციო პალატა განმარტავს, დ----- გ-----თან 2019 წლის 24 ოქტომბერს ჩატარებული იქნა საგამოძიებო ექსპერიმენტი, ჩვენების ადგილზე შემოწმების მიზნით. ოქმის შესაბამისად, დ----- გ-----ის თანდასწრებით წაკითხულ იქნა მის მისი გამოკითხვის ოქმი, რომელსაც დაეთანხმა და შემდეგ მიუთითა გამოკითხვის ოქმში მითითებულ ადგილებზე და საგნებზე. შესაბამისად, საგამოძიებო ექსპერიმენტის შინაარსი წარმოადგენს დ----- გ-----ის მიერ გამოკითხვისას მიწოდებული ინფორმაციის შემოწმებას, საგამოძიებო ექსპერიმენტის და გამოკითხვის ოქმის შინაარსი ერთგვაროვანია და მიღებულია ერთი წყაროსგან. ასეთ შემთხვევაში მისი ცალკე მტკიცებულებად მიღება, მოწმის მიერ ჩვენებაზე უარის თქმის შემთხვევაში, არღვევს პირის კონსტიტუციით გარანტირებულ უფლებას - არ მისცეს ჩვენება საკუთარი თავის ან ახლო ნათესავის წინააღმდეგ. სააპელაციო პალატა ვერ გაიზიარებს აპელანტის მითითებას, რომ საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 561აპ-15 განაჩენის შესაბამისად, ნებისმიერ შემთხვევაში წარმოადგენს დამოუკიდებელ მტკიცებულებას, ვინაიდან, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს, საკასაციო პალატამ 561აპ-15 საქმეზე ერთმნიშვნელოვნად აღნიშნა, რომ შემთხვევა, რომელზეც მსჯელობდა საკასაციო პალატა, ეხებოდა რამდენადმე განსხვავებულ ვითარებას. კერძოდ, საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს პირებს ჩვენება არ მიუციათ, არამედ ვითარება აღადგინეს იმ ხერხების დემონსტრირებით, რაც მათ მიერ გამოყენებული იყო ქმედების ჩასადენად. ქმედების ვითარების აღდგენა, გამოყენებული ხერხის დემონსტრირებით კი განსხვავდება ინფორმაციის ადგილზე შემოწმებისაგან, რასაც დ----- გ-----თან საგამოძიებო ექსპერიმენტის ჩატარებისას ჰქონდა ადგილი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ განმარტებულია, რომ მტკიცებულებათა ერთობლიობის დროს დასაბუთებულობის მაღალი სტანდარტიდან გამომდინარე პირის მსჯავრდებისათვის მინიმუმ ორი პირდაპირი ხასიათის მტკიცებულება უნდა არსებობდეს. მხოლოდ ერთი პირდაპირი მტკიცებულების არსებობა, არ აკმაყოფილებს გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის საჭირო გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტს (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა

პალატის 2016 წლის 26 ივლისის №251აპ-16 განაჩენი, პუნქტი 29 და 2016 წლის 9 თებერვლის N453აპ-15 განაჩენი, პუნქტი 8). ერთ პირდაპირ მტკიცებულებასთან ერთად საქმეში არსებული სხვა მოწმეთა ჩვენებები (ირიბი ჩვენებების სახით) არ ქმნის მტკიცებულებათა იმგვარ ერთობლიობას, რომელიც საკმარისი იქნებოდა გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად. აღნიშნული სტანდარტის დაცვით გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად აუცილებელია, სულ ცოტა ორი პირდაპირი, ამასთან, კანონიერი გზით მოპოვებული და უტყუარი მტკიცებულების არსებობა, რაც ობიექტურ დამკვირვებელს შეუქმნის საფუძვლიან, დამაჯერებელ რწმენას მათი სანდოობის თაობაზე და, აქედან გამომდინარე, თვით სასამართლო გადაწყვეტილების სამართლიანობაზეც, იმისგან დამოუკიდებლად - მათთან ერთად მოიპოვება თუ არა ირიბი ჩვენებების სახით სხვა მტკიცებულებებიც (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2016 წლის 28 აპრილის №561აპ-15 განაჩენი, პუნქტი 45).

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 22 იანვრის გადაწყვეტილებაში საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ (22/01/2015; №1/1/548; §52) მითითებულია, რომ ირიბი ჩვენება, ზოგადად, ნაკლებად სანდო მტკიცებულებაა, მისი გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს. სასამართლო სისხლის სამართლის საქმეს იხილავს, ბრალდებულის დამნაშავეობასა თუ უდანაშაულობაზე, მსჯელობს და ქმედებას სამართლებრივად აფასებს ბრალდების დადგენილებაში მითითებული ფორმულირების ფარგლებში, სადაც მკაფიოდ უნდა იყოს ჩამოყალიბებული ინკრიმინირებული ქმედების აღწერა. (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2014 წლის 24 ივნისის განჩინება №230აპ-13, §4.1.2.).

პალატა თვლის, რომ ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია ეჭვის გამომრიცხავ, შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, რომელიც უტყუარად დაადასტურებდა **ხ--- ს-----ის** ბრალეულობას. წარმოდგენილი მტკიცებულებები საკმარისობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით, არ იძლევა კონკრეტული ფაქტობრივი გარემოებების დადგენილად მიჩნევისა და მისი სამართლებრივი შეფასების საფუძველს. სააპელაციო პალატის აზრით, პირველი ინსტანციის სასამართლომ სათანადოდ შეაფასა საქმეში არსებული მტკიცებულებები და მტკიცებულების შეფასების დროს წარმოშობილი ეჭვი, სავსებით სამართლიანად გადაწყვიტა **ხ--- ს-----ის**

სასარგებლოდ, რაც საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის და საქართველოს სსსკ-ის მე-5 მუხლის მე-3 ნაწილის იმპერატიული მოთხოვნაა.

ამდენად, პალატამ ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად შეამოწმა საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები, შეაფასა თითოეული მათგანი შესაბამის სისხლის სამართლის საქმესთან მათი რელევანტურობის, დასაშვებობისა და უტყუარობის თვალსაზრისით, გაანალიზა, თუ რამდენად აკმაყოფილებს მათი ერთობლიობა პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საქართველოს კონსტიტუციით დადგენილ სავალდებულო სტანდარტს და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ **ხ---- ს-----ი** ცნობილი უნდა იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, პალატას მიაჩნია, რომ გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის განაჩენი **ხ---- ს-----ის** მიმართ არის კანონიერი და დასაბუთებული. შესაბამისად, გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორის ნათია კიკალიას სააპელაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

პალატამ იხელმძღვანელა რა საქართველოს სსსკ-ის 22-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, 298-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, 302-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით

და ა დ გ ი ნ ა :

სახელმწიფო ბრალმდებლის, გორის რაიონული პროკურატურის პროკურორის ნათია კიკალიას სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა არ დაკმაყოფილდეს.

გორის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 11 ოქტომბრის განაჩენი **ხ---- ს-----ის** მიმართ დარჩეს უცვლელი.

ხ---- ს-----ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹ მუხლის პირველი

ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

ხ--- ს-----ი ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹,151-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში.

ხ--- ს-----ის მიმართ გამოყენებული აღკვეთის ღონისძიება - გირაო გაუქმებულია.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხლის თანახმად, **ხ--- ს-----ს** უფლება აქვს, მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება.

განაჩენი კანონიერ ძალაში შედის გამოცხადებისთანავე.

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით, მისი გამოცხადებიდან ერთი თვის ვადაში საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე:

მერაბ ჯორბენაძე